

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3 kwietnia 2014 roku powód G. S. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (dalej zwana także: (...)) kwoty 1.383,75 zł wraz z odsetkami w wysokości ustawowej od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż roszczenie wynika z zawartej z pozwaną spółką umowy o świadczenie usług przewozu przesyłek, które były ubezpieczone do kwoty 10.000,00 zł. Strona powodowa wskazała, że w ramach powyższej umowy, powód nadał do przewozu przesyłki zawierające toner i bęben, które podczas wykonywania umowy przewozu uległy uszkodzeniu. Dochodzona przez powoda kwota stanowi odszkodowanie za uszkodzenie towaru podczas transportu (pozew, k. 2-6).

W dniu 22 kwietnia 2014 r., wydany został w sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (nakaz zapłaty, sygn. akt IX GNc 3879/14, k. 30).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany zaskarżył nakaz zapłaty w całości i wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na swoją rzecz od powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany nie kwestionował zawarcia z powodem umowy przewozu oraz nadania przesyłek zawierających toner i bęben drukujący. Pozwany zaprzeczył jednak aby ponosił odpowiedzialność za uszkodzenie towaru. Podniósł, że nadawca przesyłki winien ją prawidłowo zapakować i oznaczyć, tymczasem powód znając zawartość przesyłek nie oznaczył ich symbolem (...), co spowodowałoby przekazanie przesyłek do sortu ręcznego, a nie mechanicznego. Pozwany powołał się na treść cennika usług krajowych, który zawiera definicję przesyłek klasyfikowanych jako (...) oraz informację o braku odpowiedzialności pozwanego za uszkodzenia przesyłek nieoznaczonych symbolem (...), a powstałych w wyniku czynności ładunkowych i przewozowych. Pozwany zakwestionował także wysokość dochodzonego przez powoda roszczenia. Wskazał, że górna granica odpowiedzialności przewoźnika kształtuje się do wysokości wartości przesyłki bez uwzględnienia podatku VAT, który powód, będący płatnikiem podatku VAT mógł odliczyć od należnego podatku naliczonego. Strona pozwana zaprzeczyła także okoliczności ubezpieczenia przesyłki do kwoty 10.000,00 zł, albowiem powód nie dokonał ubezpieczenia przesyłek, gdyż nie były one uwzględnione na liście przewozowym w rubryce „ubezpieczenia” i nie miały oznaczonej wartości, co stanowiło niezbędne elementy ubezpieczenia przesyłki (sprzeciw od nakazu zapłaty, k. 39-40v.).

W odpowiedzi na sprzeciw, powód zaprzeczył, aby jakiegokolwiek postanowienie zawartej umowy uzależniało ubezpieczenie przesyłek nadawanych przez powoda od jakiegokolwiek ich oznaczenia. Ponadto strona powodowa podniosła, że w niniejszej sprawie nie mogą mieć zastosowania postanowienia Standardowego Cennika usług krajowych, albowiem strony obowiązywała tylko treść cennika będącego załącznikiem nr 1 do umowy oraz(...) i tylko te dokumenty mogły kształtować wzajemne zobowiązania stron. Powód zaprzeczył także twierdzeniom pozwanego, aby nadawane przez niego przesyłki nie były ubezpieczone, gdyż z umowy zawartej z pozwanym wynikało, że wszystkie przesyłki były ubezpieczone do kwoty 10.000,00 zł. Powód wskazał, że również pracownicy pozwanego zapewniali o ubezpieczeniu nadanych przesyłek. Strona powodowa zaprzeczyła również aby dokonała odliczenia od podatku należnego podatku naliczonego za sporne rzeczy (odpowiedź na sprzeciw, k. 50-52).

W piśmie procesowym z dnia 21 listopada 2014 roku strona pozwana wskazała, że obowiązywanie postanowień zawartych w Standardowym Cenniku wynika wprost z (...), a nadanie przesyłki i listu przewozowego stanowi potwierdzenie zapoznania się z jego treścią, natomiast wymóg oznaczenia przesyłki na liście przewozowym w celu jej ubezpieczenia wynika z załącznika nr 1 umowy (pismo procesowe z dnia 21 listopada 2014 r., k. 58).

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 2 lutego 2011 roku G. S., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) (zleceniodawca), zawarł z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (zleceniobiorcą) umowę o świadczenie usług nr (...). W treści umowy strony zawarły zapis, że szczegółowe warunki świadczenia usług przewozu przesyłek zawarte są w Regulaminie (...), którego treść została udostępniona na stronie internetowej: (...), natomiast stawki wynagrodzenia za wykonanie przez zleceniobiorcę usługi zostały określone w Cenniku Zleceniobiorcy, stanowiącym załącznik nr 1 do Umowy. Zleceniodawca oświadczył, że przed zawarciem umowy otrzymał, zapoznał i zaakceptował treść Regulaminu i Cennika (umowa nr (...), k. 15-16).

W treści Załącznika nr 1 do powyższej umowy strony uzgodniły, że usługa ubezpieczenia przesyłek do 10.000,00 zł jest wliczona w cenę. W załączniku oznaczono, że przez przesyłki ubezpieczone rozumie się te, w przypadku których przedmiot ubezpieczenia określony jest na liście przewozowym, a jego wartość wyszczególniona jest przez zleceniodawcę w rubryce: (...). Strony zastrzegły także, że ceny i warunki usług nie zawartych w załączniku zawarte są w aktualnie obowiązujących Standardowych cennikach usług i Regulaminie(...), stanowiących integralną część umowy. Standardowe Cenniki usług zostały udostępnione na stronie internetowej zleceniobiorcy, a także u każdego kuriera i w każdej placówce (...)

W § 4 regulaminu zawarto informację, że nadawca obowiązany jest prawidłowo zabezpieczyć przesyłkę przez jej opakowanie, w szczególności takie opakowanie powinno między innymi posiadać odpowiednie oznakowanie zewnętrzne odpowiednio do właściwości i zawartości przesyłki, np. „góra”, „uwaga szkło” lub „uwaga nst”. Zleceniobiorca w Standardowym Cenniku usług krajowych obowiązującym od dnia 1 sierpnia 2013 roku zastrzegł, że spółka (...) nie ponosi odpowiedzialności za uszkodzenia zawartości powstałe w wyniku procesu sortowania, z powodu braku prawidłowego oznakowania (...) (załącznik nr 1, k. 17-18, regulamin (...), k. 41-42v., Standardowy Cennik usług krajowych, k. 82-85v.).

Przesyłki zawierające symbol (...) były kierowane do sortu ręcznego, a nie automatycznego. Były one również przewożone w innych kosztach, zapewniających im większe bezpieczeństwo podczas transportu. O przesyłkach niestandardowych, tj. wymagających oznaczenia symbolem (...), kontrahenci są informowani podczas pierwszej rozmowy z przedstawicielem przewoźnika oraz w listach intencyjnych, które są wysyłane do klientów co kwartał. Z klientami mogą być zawierane umowy z odstępstwem od tych reguł, wtedy taka informacja jest zawarta w umowie (zeznania świadka M. W., k. 89-90).

G. S., na podstawie listu przewozowego nr (...) oraz (...), zlecił spółce (...) dostarczenie przesyłek zawierających toner oraz bęben drukujący. Przesyłki przed nadaniem zostały zabezpieczone przez pracowników G. S. poprzez zapakowanie je w karton i owinięcie folią. Przesyłki nie były dodatkowo oznaczone żadnym symbolem, w tym symbolem (...). Podczas nadawania przesyłek nie były one również oznaczane w rubryce „ubezpieczone”, gdyż pracownicy (...) zapewniali, że przesyłki są ubezpieczone (list przewozowy – k. 23, zeznania świadka T. Ś., k. 87-89).

W dniu 22 stycznia 2014 roku przesyłka zawierająca toner została dostarczona do odbiorcy – (...) sp. z o.o. Odbiorca podczas odbioru stwierdził uszkodzenie przesyłki i zgłosił szkodę w postaci przedziurawienia opakowania oraz tonera, który się rozsypał i był zabrudzony (protokół szkody, k. 21).

W dniu 24 stycznia 2014 roku przesyłka zawierająca bęben drukujący została dostarczona do odbiorcy – M. S.. Odbiorca podczas odbioru stwierdził uszkodzenie przesyłki i zgłosił szkodę. Stwierdzono popękane elementy plastikowe urządzenia oraz wgniecenia, przedziurawienia, stłuczenia oraz rozdarcie przesyłki (protokół szkody, k. 22).

W dniu 31 stycznia 2014 roku G. S. skierował do spółki (...) wezwanie do zapłaty kwoty 1.383,75 zł tytułem odszkodowania za towary uszkodzone w trakcie przewozu. Wartość uszkodzonego towaru została określona na podstawie ceny brutto uszkodzonych przedmiotów, za które zostałyby sprzedane (faktury VAT, k. 19-20, wezwanie do zapłaty z potwierdzeniem nadania, k. 24-26).

Powyższych ustaleń faktycznych Sąd dokonał na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w postaci odpisów dokumentów załączonych do pozwu oraz sprzeciwu od nakazu zapłaty uwierzytelnionych przez pełnomocników stron w trybie przewidzianym w przepisie art. 129 § 2 k.p.c. Powołane przez strony odpisy dokumentów prywatnych zasługują na wiarę. Ich wiarygodność nie była kwestionowana przez strony niniejszego postępowania, Sąd zaś nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu. Podstawą ustaleń faktycznych Sąd uczynił również zeznania świadka T. Ś. i M. W. którym Sąd dał wiarę, albowiem były one spójne i logiczne. Świadek T. Ś. zeznał, że zajmował się pakowaniem i nadawaniem przesyłek, które nie zawierały jednak żadnych dodatkowych oznaczeń, gdyż o nich nie wiedział. Świadek zeznał także, że nie znał postanowień regulaminu, sam zaś negocjował warunki umowy, jednakże została ona zawarta i podpisana przez G. S.. Świadek ten zeznał, że przedstawiciel handlowy nie mówił nic o regulaminie i zapewniał go o ubezpieczeniu przesyłek do 10.000, 00 zł. Nadto wysłane przedmioty nie przekraczały tej kwoty i nie było konieczności dodatkowego oznaczania tych przesyłek, a on wychodził z prostego założenia, że każda przesyłka do kwoty 10.000,00 zł jest ubezpieczona, czyli na wypadek, gdyby coś stało się z przesyłką otrzymają zwrot wartości uszkodzonej przesyłki. Świadek M. W. nie zajmował się negocjacjami podczas zawarcia umowy, zeznał jednakże, że sposób oznaczania przesyłek wynika z regulaminu. Wskazał także, że mogą być zawarte umowy z klientami, z odstępstwem od reguł, jednakże musi zostać ta informacja zawarta w umowie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Powód wywodził roszczenie procesowe będące przedmiotem niniejszego postępowania z zawartej z pozwanym umowy o świadczenie przewozu przesyłek. Strony zawarły umowę przewozu, wobec czego w przedmiotowej sprawie znajdują zastosowania przepisy ustawy prawo przewozowe z dnia 15. listopada 1984 r. (Dz. U. 2012 poz. 1173 t.j.) i odpowiednio przepisy kodeksu cywilnego o umowie przewozu (art. 90 ustawy prawo przewozowe). Podkreślenia jednak wymaga, że przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące umowy przewozu stosuje się tylko w takim zakresie, w jakim dany przewóz nie jest uregulowany odrębnymi przepisami (art. 775 k.c.). Rozmiar szczegółowych regulacji w dziedzinie umowy przewozu sprawia, iż w przypadku każdego rodzaju transportu sięgnąć należy do regulacji szczególnych.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany nie kwestionował faktu zawarcia pomiędzy stronami umowy przewozu oraz okoliczności nadania przez powoda do przewozu przesyłek. Pozwany nie zakwestionował również okoliczności wystąpienia szkody w towarach przewożonych na zlecenie powoda. Pozwany zakwestionował natomiast własną odpowiedzialność za szkodę powstałą w przewożonych towarach. Wskazał, iż przewożone towary nie zostały oznaczone w sposób zapewniający bezpieczeństwo ich przewozu, wobec zaś niezapewnienia przez powoda należytego opakowania, nie może on ponosić odpowiedzialności za szkody powstałe w trakcie przewozu przesyłki.

Zgodnie z treścią art. 65 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku Prawo Przewozowe (Dz. U. 2012. 1173. j.t.) przewoźnik ponosi odpowiedzialność za utratę, ubytek lub uszkodzenie przesyłki powstałe od przyjęcia jej do przewozu aż do jej wydania oraz za opóźnienie w przewozie przesyłki (art. 65 ust. 1 ustawy Prawo Przewozowe).

Odpowiedzialność przewoźnika opiera się na domniemaniu winy. Domniemanie to ma charakter domniemania prawnego zwykłego (praesumptio iuris tantum), tzn. że przewoźnik może przeprowadzić tzw. ekskulpację poprzez przeprowadzenie przeciwdowodu, a w szczególności udowodnić, iż niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązku wynikającego z dokumentów przewozowych było następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności.

Przewoźnik nie ponosi odpowiedzialności określonej w ust. 1, jeżeli utrata, ubytek lub uszkodzenie albo opóźnienie w przewozie przesyłki powstały z przyczyn występujących po stronie nadawcy lub odbiorcy, niewywołanych winą przewoźnika, z właściwości towaru albo wskutek siły wyższej. Dowód, że szkoda lub przekroczenie terminu przewozu przesyłki wynikało z jednej z wymienionych okoliczności, ciąży na przewoźniku (art. 65. ust. 2 ustawy Prawo Przewozowe). Przewoźnik jest zwolniony od odpowiedzialności określonej w ust. 1, jeżeli utrata, ubytek lub uszkodzenie przesyłki powstały m.in. na skutek braku, niedostateczności lub wadliwości opakowania rzeczy,

narażonych w tych warunkach na szkodę wskutek ich naturalnych właściwości (art. 65 ust. 3 pkt 3 ustawy Prawo Przewozowe). Cytowany wyżej przepis art. 65 ust. 1 ustanawia domniemanie, że szkoda nastąpiła w czasie przewozu. Domniemanie to jest jednak wzruszalne i może być obalone przez przewoźnika, jeśli wykaże on wystąpienie choćby jednej z okoliczności wymienionych w ust. 2 i 3.

Z powyższego wynika, że jedną z okoliczności egzoneracyjnych jest uszkodzenie przesyłki powstałe z przyczyny występującej po stronie nadawcy, niewywołanej winą przewoźnika. Wskazać jedynie trzeba, że wśród przyczyn leżących po stronie nadawcy lub odbiorcy wymienia się najczęściej następujące okoliczności: nadanie do przewozu przesyłki bez właściwego opakowania, wybór niewłaściwego środka transportu, załadowanie przesyłki do środka transportowego nienadającego się do przewozu przesyłek danego rodzaju, niewłaściwe załadowanie i zabezpieczenie przesyłki, nieprawidłowe zadeklarowanie wartości przesyłki i innych właściwości, niewłaściwe wypełnienie dokumentów przewozowych, czy też wydanie błędnych zleceń (instrukcji) przewoźnikowi (...). Zaznaczenia wymaga, że powyższe wyliczenie ma jedynie charakter przykładowy.

Istotną kwestią dla oceny, czy po stronie przewoźnika zachodzi przesłanka umożliwiająca mu zwolnienie się od odpowiedzialności za szkodę powstałą przewożonym towarze jest ustalenie zatem czy nadawca przesyłki oddał przewoźnikowi rzecz w stanie umożliwiającym jej prawidłowy przewóz i wydanie bez ubytku i uszkodzenia (art. 41 ust. 1 Prawo przewozowe). Nadawca znając właściwości rzeczy, które nadaje do przewozu, a także wymagania, jakie powinny spełniać opakowania dla danego towaru i które wymagają specjalnych zabezpieczeń, jest zobowiązany poinformować przewoźnika o właściwościach rzeczy i konieczności ich specjalnego zabezpieczenia. Nie ulega wątpliwości, że taka informacja nie musi być przekazana osobiście kurierowi, wystarczy, aby z listu przewozowego, czy też oznaczeń dokonanych na opakowaniu wynikało, że przesyłka wymaga szczególnego zabezpieczenia. Przy dużej ilości przewożonych przesyłek, jak to ma miejsce w przypadku dużych przedsiębiorstw zawodowo zajmujących się przewozem towarów, taka informacja wynika najczęściej z oznaczeń używanych przez danego przewoźnika.

W niniejszej sprawie pozwany dokonał regulacji oznaczeń przewożonych przesyłek w regulaminie oraz Standardowym Cenniku usług krajowych, z których to dokumentów wynikał obowiązek oznaczenia przesyłek, wymagających szczególnego zabezpieczenia podczas sortowania oraz przewozu.

W dokumencie zatytułowanym: Standardowy cennik usług krajowych, który obowiązywał strony w dniu powstania szkody określono warunki, jakie musi spełniać nadana przez zleceniodawcę przesyłka, aby była zakwalifikowana jako niestandardowa, a co za tym idzie przekazana do sortu ręcznego oraz przewożona w specjalnych koszach dla takich przesyłek. Za taką przesyłkę uznawana była m. in. przesyłka, która zawierała naklejki z napisem: (...). Pomiędzy stronami nie była sporna okoliczność, iż przekazane przez powoda przesyłki takich oznaczeń nie zawierały, a zatem uznać należy za prawidłowe działanie pozwanego, który skierował przedmiotowe przesyłki do sortu zwykłego, czyli automatycznego.

Sąd nie dał wiary twierdzeniom strony powodowej, iż stron umowy nie obowiązywał Standardowy Cennik usług krajowych, z którego wynikał sposób oznaczania przesyłek niestandardowych. Okoliczność, że strony obowiązywała treść powyższego dokumentu wynika z §3 umowy, w którym zleceniodawca oświadcza, iż przed zawarciem niniejszej umowy otrzymał, zapoznał się i zaakceptował treść Regulaminu i Cennika.

Świadek T. Ś. zeznał co prawda, że przedstawiciel handlowy nie mówił nic o regulaminie i zapewniał go o ubezpieczeniu przesyłek do 10.000,00 zł, nadto wysłane przedmioty nie przekraczały tej kwoty i nie było konieczności dodatkowego oznaczania tych przesyłek, a on wychodził z prostego założenia, że każda przesyłka do kwoty 10.000,00 zł jest ubezpieczona, czyli na wypadek, gdyby coś stało się z przesyłką otrzymają zwrot wartości uszkodzonej przesyłki. Treść tych zeznań w ocenie Sądu jest jedynie relacją z własnej oceny faktów przez świadka i stanowi próbę usprawiedliwienia swego postępowania w sytuacji, kiedy podpisane przez powoda dokumenty stanowiły o konieczności dodatkowych działań dotyczących zabezpieczenia i prawidłowego oznaczania przesyłek, czego nadawca nie uczynił. Nadto relacja ta nie znajduje żadnego potwierdzenia w materiale dowodowym zebranym w sprawie, a powód nie zaoferował Sądowi żadnego dowodu potwierdzającego wersję świadka.

Na podstawie domniemania faktycznego (art. 231 k.p.c.) Sąd ustalił zaś, że powód, podpisując umowę w której znajduje się powyższe oświadczenie, zapoznał się treścią regulaminu, zadaniem Sądu nie jest natomiast rozstrzygnięcie czy strona powodowa dokładnie przeczytała treść regulaminu. Z jej treści wynikało bowiem, że nadawana przesyłka winna posiadać odpowiednie oznakowania, m. in. (...), więc już w treści regulaminu(...), którego mocy wiążącej nie kwestionował powód była informacja o oznakowaniu przesyłek. Ponadto również treść dokumentu Standardowy Cennik usług krajowych była wiążąca dla stron. Zgodnie bowiem z pkt 5 załącznika nr 1 do umowy nr (...): „ceny i warunki pozostałych usług nie zawartych w niniejszym załączniku do umowy zawarte są w aktualnie obowiązujących standardowych cennikach usług i (...), stanowiących integralną część niniejszej umowy”. Z zapisu tego wprost wynika, że strony obowiązywały także postanowienia standardowych cenników, które w swej treści wyjaśniały sposób oznakowania przesyłek niestandardowych. Powód nie zaoferował żadnego dowodu z którego wynikałoby odmienne wnioskowanie.

Strony zawarły ponadto w treści umowy zastrzeżenie umowne, że wszelkie zmiany umowy wymagają formy pisemnej. Strona powodowa podnosząc zatem, że strony uzgodniły, że nie będą ich obowiązywały niektóre z postanowień zawartych w regulaminie czy też cenniku, tj., że przesyłki nadawane przez powoda nie będą wymagały specjalnych oznaczeń, czy też, że będą one automatycznie podlegały ubezpieczeniu do 10.000,00 zł, bez potrzeby tego zaznaczenia w liście przewozowym, winna przedłożyć dokument, w którym strony pisemnie potwierdziły dokonanie takich ustaleń. Powód natomiast, mimo ciężącego na nim obowiązku wykazania tej okoliczności z art. 6 k.c., takiego dokumentu przez przedłożył. Uznać zatem należy, że strony były związane wszystkimi postanowieniami regulaminu i standardowego cennika. Za pomocą załącznika nr 1 strony uregulowały jedynie odmiennie wysokość wynagrodzenia za przekazane do przewozu przesyłki.

W ocenie Sądu zatem w niniejszej sprawie szkoda w przekazanym do przewozu towarze powstała z przyczyn zaistniałych po stronie nadawcy, gdyż powód nie dochował należytej staranności podczas nadania przesyłki do przewozu, albowiem nie zastosował się on do wymogów dotyczących przewozu przesyłek niestandardowych, a do takich należy zaliczyć nadane przez powoda przedmioty, tj. toner i bęben drukujący, które to przedmioty są delikatne i wymagają szczególnego zabezpieczenia podczas transportu.

Mając na względzie powyższe Sąd uznał, że w niniejszej sprawie zaistniały przesłanki z art. 65 ust. 2 Prawo przewozowe, a tym samym pozwany nie ponosi odpowiedzialności za powstałe w przesyłkach uszkodzenia, wobec czego powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Wobec przesądzenia okoliczności o braku winy w powstaniu szkody w przewożonym towarze, a co za tym idzie braku odpowiedzialności pozwanego, dalsze rozważania dotyczące wysokości szkody uznać należało za zbędne.

Orzekając o kosztach procesu, Sąd postąpił zgodnie z dyspozycją art. 98 k.p.c., statuującego zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Na zasądzoną od powoda na rzecz pozwanego z tego tytułu kwotę składają się: minimalna stawka zastępstwa procesowego wykonywanego przez radcę prawnego w wysokości 180,00 zł (§ 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) oraz 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Mając na uwadze wszystkie wymienione wyżej okoliczności, na podstawie powołanych w uzasadnieniu przepisów Sąd orzekł jak w wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)